

ЛИТОВСКІЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФФИЦІАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

31.

KURIER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Вторникъ. 21-го Апрѣля — 1836 — Wilno. Wtorek. 21-go Kwietnia.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 9-го Апрѣля.

Высочайшія Граматы.

БОЖІЕЮ МИЛОСТІЮ

МЫ НИКОЛАЙ ПЕРВЫЙ,
ИМПЕРАТОРЪ И САМОДЕРЖЕЦЪ
ВСЕРОССИЙСКІЙ,

и пр., и пр., и пр.

НАШЕМУ Генералъ-Адъютанту, Чрезвычайному и Полномочному Послу при Дворѣ Его Величества Короля Великобританскаго, Графу Поццо-ди-Борго.

Услуги, которыми вы преемственно занимаетесь при исполненіи порученій, возлагаемыхъ на васъ по особенному къ вамъ довѣрію, совершенно вами оправданному, даютъ вамъ полное право на признательность Нашу. Въ самыхъ затруднительныхъ обстоятельствахъ, Мы видѣли всегда безпредѣльное усердіе ваше къ пользамъ и славію Россіи. Желая явить вамъ новое доказательство того, сколь высоко Мы цѣнимъ важность услугъ вашихъ, которыхъ, Мы надеемся, долгое еще время, также, какъ и въ теченіе двадцати минувшихъ лѣтъ, посвящаемы будутъ содѣйствію къ утвержденію всеобщаго мира, — препровождаемъ къ вамъ знаки ордена Святаго Апостола Андрея Первозваннаго, алмазами украшенные, какъ свидѣтельство особеннаго Нашего къ вамъ уваженія и всегдашняго благоволенія. Впрочемъ Императорскою Нашею милостію пребываемъ вамъ всегда благосклонны.

С. Петербургъ,
26-го Марта 1836 года.

— **НАШЕМУ Генералу отъ Артиллеріи, Командиру Отдѣльнаго Корпуса Внутренней Стражи Капцевизу.**

Долговременная отлично-ревностная служба ваша, примѣрная дѣятельность и неусыпные труды, подъемлемые вами въ исполненіи обширныхъ и многосложныхъ обязанностей, лежащихъ на васъ по настоящему вашему званію, обращаютъ на васъ Монارشее Наше благоволеніе. Въ ознаменованіе оного, Всемилостивѣйше жалуемъ вамъ алмазные знаки Ордена Святаго Благовернаго Великаго Князя Александра Невскаго, кои присемъ препровождаю, пребываемъ Императорскою Нашею милостію навсегда вамъ благосклонны.

— **НАШЕМУ Генералъ-Адъютанту, Генералъ-Лейтенанту Дьякову 1-му.**

Въ ознаменованіе особеннаго благоволенія Нашего къ отличо-усердной и ревностной службѣ вашей, Всемилостивѣйше жалуемъ васъ Кавалеромъ Ордена Святаго Равноапостольнаго Князя Владиміра второй степени, знаки коего присемъ препровождаю, пребываемъ Императорскою Нашею милостію къ вамъ благосклонны.

На подлинныхъ Собственною Его Императорскаго Величества рукою подписано:
С. Петербургъ.
29-го Марта 1836 года.

НИКОЛАЙ.

(Р. И.)

WІADOMOŚCI KRAJOWE.

Санкт-Петербург, dnia 9 Kwietnia.

NAYWYŻSZE DYPLOMATA.

Z BOŻEY ŁASKI

MY NIKOŁAJ PIERWSZY,
CESARZ I SAMOWŁADCA
WSZECH-ROSSYY,

it. d. it. d. it. d.

NASZEMU Jenerał-Adjutantowi, Nadzwyczajnemu i Pełnomocnemu Posłowi przy Dworze Najjaśniejszego Króla Jego Mości Brytanii Wielkiej, Hrabu Pozzo-di-Borgo.

Usługi, któreście nieustannie okazywali w spełnieniu poruczeń wkładanych na was ze szczególnej ku wam ufności, dostatecznie przez was usprawiedliwionej, dają wam zupełne prawo do okazania Naszey wdzięczności. W okolicznościach naytrudniejszych widzieliśmy zawsze nieograniczoną gorliwość waszą ku dobru i sławie Rossyi. Pragnąc okazać wam nowy dowód tego, jak wysoce szanujemy ważność usług waszych, które, mamy nadzieję, długi czas jeszcze, równie, jak i w przeciągu dwudziestu lat przeszłych, poświęcane będą przykładaniu się do utwierdzenia powszechnego pokoju, — przesyłamy wam znaki Orderu Świętego Andrzeja Apostoła pierwszego Wezwania, brylantami ozdobione, jako dowód szczególnych Naszych ku wam względów i statecznego zadowolenia. Zresztą Cesarzką Naszą łaską zostajemy ku wam zawsze przychylni.

St. Petersburg.
Marca 26 d. 1836 roku.

— **NASZEMU Jenerałowi Artylleryi, Dowódcy Oddzielnego Korpusu Wewnętrznej straży Kapcewiczowi.**

Długą gorliwością odznaczona służba wasza, wzorowa czynność i niezmordowane prace, podejmowane przez was w dopełnieniu rozciągłych i rozlicznych obowiązków, spadających na was, na teraźniejszym waszym urzędzie, zwracają na was MONARSZE NASZE zadowolenie. Na okazanie którego, Naymiłosciwiey darujemy wam brylantowe znaki Orderu Świętego Prawowierne-go Wielkiego Xiążęcia Alexandra Newskiego, które przy tém przesyłając, zostajemy Cesarzką Naszą łaską nazawsze ku wam przychylni.

— **NASZEMU Jenerał-Adjutantowi, Jenerał-Porucznikowi Djakowu 1-mu.**

Na okazanie szczególnego zadowolenia Naszego ku odznaczającej się gorliwością służbie waszej, Naymiłosciwiey mianujemy was kawalerem Orderu Świętego Równego z Apostołami Xiążęcia Włodzimierza drugiego stopnia, którego znaki przy tém przesyłając, zostajemy Cesarzką Naszą łaską ku wam przychylni.

Na autentykach Własną Jego Cesarzskiey Mości
ręką napisano:
W St. Petersburgu.
dnia 29 Marca 1836 roku.

NIKOŁAJ.
(R. I.)

— Высочайшими Граматами, 29-го Марта, Всемилостивѣе пожалованы Кавалерами: *ордена Св. Анны первой степени*, Императорскою Короною украшеннаго, Дѣйствительный Статскій Советникъ, Церемоніймейстеръ Графъ *Завадовскій*, и *Ордена Св. Станислава 1-й степени*, Дѣйствительный Статскій Советникъ, Церемоніймейстеръ Князь *Юсуповъ*. (С. П.)

— Высочайшимъ Приказомъ 28 Марта, находящійся при Отдѣльномъ Кавказскомъ Корпусѣ, состоящій по Арміи Генераль-Маіоръ *Горихвостовъ*, назначенъ Начальникомъ Ахалцыхскаго Пашалыка, съ оставленіемъ по Арміи.

— Государь Императоръ, по Положенію Комитета Гг. Министровъ, въ 3-й день минувшаго Марта, Высочайше утвердить соизволилъ Почетнымъ Почетникомъ Минской Гимназіи, на трехлѣтіе, избраннаго Дворянствомъ оной губерніи, Статскаго Советника *Любанскаго*. (Спб. В.)

— Высочайшимъ Именнымъ Указомъ, даннымъ Капитулу Россійскихъ Императорскихъ и Царскихъ Ордезовъ въ 28-й день минувшаго Марта, Всемилостивѣе пожалованъ знакъ *Ордена Св. Анны второй степени*, Императорскою Короною украшеннаго: Предсѣдателю Литовской Греко-Унитской Духовной Консисторіи, Старшему Соборному Протоіерею *Антонію Тупальскому*, и сопричислены къ сему *Ордену второй степени*: Прелаты Виленской Римско-Католической Капеллы: *Казиміръ Дюховскій* и *Викентій Микучій*, въ воздаяніе долговременной и усердной ихъ службы. (Р. И.)

— Въ прошедшую Среду, 18-го Марта, происходило публичное испытаніе воспитанниковъ Школы Горнозаводскихъ Наукъ и Сельскаго Хозяйства, заведенной Графиней Софіею Владиміровною Строгановою. На семь экзаменъ, въ присутствіи почтенной учредительницы и многихъ знатныхъ и ученыхъ особъ, можно было видѣть, какіе благіе плоды принесло это заведеніе, предпринятое съ самою патристическою цѣлю. Воспитанники были испытываемы по предварительно изготавленной программѣ. Каждый изъ нихъ подходилъ къ столу, бралъ наудачу одинъ изъ билетовъ, на которыхъ написаны вопросы, и отвѣчалъ безъ приготавленія, ясно, твердо, отчетливо. Нѣкоторые изъ воспитателей предлагали имъ съ своей стороны вопросы, или требовали объясненія иноязычныхъ терминовъ, и на все получали самые удовлетворительные отвѣты, свидѣтельствующіе объ основательности ихъ обученія, и о соблюденіи во всѣхъ предметахъ взаимнаго согласія и строгой послѣдовательной системы. Особенно обратили на себя вниманіе посѣтителей чистота, ясность и правильность ихъ неподготовленнаго изустнаго изложенія. Удовлетворительностію и отчетливостію отвѣтовъ преимущественно отличились слѣдующіе: по предмету Горнаго Искусства, *Павловъ*, изложилъ правила отысканія мѣсторожденій, посредствомъ развѣдочныхъ работъ, и преимущественно порохоотрѣбною работою; *Крюковъ*, объяснилъ правила расположенія выработокъ на мѣсторожденіяхъ. По предмету Металлургіи, *Мельниковъ*, говорилъ о желѣзныхъ рудахъ и о приготавленіи ихъ къ плавкѣ; *Красиковъ*, о мѣдныхъ рудахъ и о приготавленіи оныхъ. По предмету Сельскаго Хозяйства, *Рогачевъ*, о различныхъ капиталахъ въ сельскомъ хозяйствѣ; *Шпунтовскій*, о переходѣ отъ одной системы сельскаго хозяйства, къ другой. По предмету Скотоводства, *Дудинъ*, о наружной красотѣ домашнихъ животныхъ вообще, о пропорціональности роста, и пр.; *Ивановъ 1-й*, о различныхъ племенахъ овецъ. — Сообщивъ въ 69 номерѣ Сѣверной Пчелы отчетъ о плодахъ двѣнадцатилѣтняго существованія сего единственнаго у насъ частнаго заведенія, мы можемъ присовокупить къ тому искреннее желаніе, которое конечно разделять съ нами всѣ бывшіе и небывшіе на экзаменѣ, чтобы, при благословеніи свыше, осылающему всякое доброе дѣло, почтеннѣйшая учредительница сей Школы, еще долгое время наслаждалась плодами своихъ великодушныхъ попеченій, и въ общей отъ нихъ пользѣ находила, какъ и донынѣ, сладчайшую награду для своего сердца. (Сѣв. Пч.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Краковъ, 15-го Апрѣля.

Здѣсь обнародовано на Нѣмецкомъ и Польскомъ языкахъ слѣдующее объявленіе: — „Какъ цѣль предположенная Высочайшими покровительственными Державами, съ коею временно занята область Вольнаго Города Кракова ихъ войсками, а именно удаленіе накопившихся въ семь краѣ, въ значительномъ числѣ, злонамѣренныхъ выходцевъ, а также людей безъ занятія, болѣею частію достигнута: то нижеподписавшійся получилъ повелѣніе очистить

— Przez Najwyższe Dyplomata, 29 Marca, Najłaskawiej mianowani Kawalerami: *orderu Sw. Anny pierwszego stopnia, Cesarstką Koroną ozdobionego*, Rzeczywisty Radca Stanu, Mistrz Obrzędów Hrabia *Zawadowski*, i *Orderu Sw. Stanisława 1-go stopnia*, Rzeczywisty Radca Stanu, Mistrz Obrzędów Xiążę *Jusupow*. (P. P.)

— Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, 28 Marca, znajdujący się przy Oddzielnym Korpusie Kaukaskim, liczący się w Armii Jenerał-Major *Horichwostow*, назначony Naczelnikiem Achalcyskiego Paszalicu, z liczeniem się nadal w Armii.

— Cesarz Jego Mość, po nastalém postanowieniu Komitetu PP. Ministrów, w dniu 3 zeszłego Marca, Najwyżey utwierdził raczył Honorowym Kuratorem Mińskiego Gimnazjum, na trzy lata, wybranego przez Dworzanstwo tej Gubernii, Radcę Stanu *Lubańskiego*. (A. S. P.)

— Przez Najwyższy Imienny Ukaz, do Kapituły Rosyjskich Cesarzkich i Królewskich Orderów, w dniu 28 zeszłego Marca, Najłaskawiej udarowany znakiem *Orderu Sw. Anny 2-go stopnia, Cesarstką Koroną ozdobionego*: Prezydent Litewskiego Greko-Unickiego Duchownego Konsystorza, Starszy Katedralny Protojerey *Antoni Tupalski*, i policzeni do tego *Orderu 2-go stopnia*: Prałaci Wileńskiej Rzymsko-Katolickiej Katedry: *Kazimierz Dmochowski* i *Wincenty Mikucki*, w nagrodę długiej i gorliwej ich służby. (R. I.)

— W przyszłą środę, 18 Marca, odbywał się publiczny examen wychowalców szkoły Górniczych Nauk i Gospodarstwa wiejskiego, założonej przez Hrabinię Zofię Włodzimierzównę Stroganową. Na tym examinie, w obecności szanowney fundatorki i wielu znakomych i uczonych osób, można było widzieć, jak błogie owoce przyniosł ten zakład, przedsięwzięty w celu prawdziwego patriotyzmu. Wychowawcy byli examinowani według uprzednio ułożonego programatu. Każdy z nich zbliżał się do stołu, wyciągał jeden z билетовъ na których napisane były pytania, i odpowiadał bez przygotowania się, zrozumiiał, gruntownie i dokładnie. Niektórzy z obecnych zadawali im z swej strony własne pytania, lub żądali objaśnień terminów obcych języków, i na wszystko otrzymywali zaspakajające odpowiedzi, poruszające o gruntowności nauki, i o zachowaniu we wszystkich przedmiotach wzajemney zgody i ścisłego naśladowniczego systematu. Najwięcej obróciła na siebie uwagę gości, czystość, jasność i regularność ich nieprzygotowanego ustnego tłumaczenia się. Gruntownością i trafnością odpowiedzi najwięcej odznaczyli się następujący: w przedmiocie sztuki Górniczej, *Pawłow*, wyłożył prawidłą wynaydywania miejsca znaydowania się kruszców za pomocą probierskich robot, a mianowicie przez użycie prochu strzelniczego; *Krukow* objaśnił prawidłą rozkładu robot w miejscach pokładu kruszców; z metallurgii, *Mielnikow*, mówił o żelaznych rudach i o przygotowaniu ich do topienia; *Krasikow*, o rudach miedzianych i o ich przygotowaniu. Z gospodarstwa wiejskiego, *Rogaczew*, o rozmaitych kapitałach w gospodarstwie wiejskim; *Szpuntowski*, o przechodzeniu z jednego systematu gospodarstwa wiejskiego do drugiego. W przedmiocie hodowania bydła, *Dudin*, o zewnętrzney piękności domowych zwierząt w ogólności, o proporcjonalności wzrostu i t. d.; *Iwanow 1-szy*, o rozmaitych gatunkach owiec. — Udzieliwszy w 69 numerze *Pszczółki* Północney sprawozdanie o owocach dwunastoletniego istnienia tego jedynego u nas prywatnego zakładu, możemy jeszcze dodać ku temu szczere życzenie, które zapewne podzielią z nami wszyscy, którzy byli obecni, i którzy się nie znaydowali na examinie, ażeby przy błogosławieństwie Niebios, opiekującem się wszelkiem dobrém dziełem, szanowna założycielka tej szkoły, jeszcze długo używać mogła słodyczy owoców wspaniałomyślney swojej pieczołowitości, i w ogólney z nich korzyści, znaydowała jak dotąd najśłodszą dla serca swojego nagrodę. (P. P.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Krakow, dnia 15 Kwietnia.

Ogłoszone tu zostało w języku niemieckim i polskim następujące obwieszczenie: — „Gdy cel przez Wysockie Opiekunice Mocarstwa w czasowem zajęciu kraju W. M. Krakowa przez ich woyska zamierzony, mianowicie wydalenie nagromadzonych w znaczney liczbie w tymże kraju niebezpiecznych wychodniów, oraz ludzi niemających żadnego zatrudnienia, po większej części osiągniętem zostal; przeto podpisany odebrał polecenie uskutecznienia ewakuacji wolnego kraju Kra-

край В. Г. Кракова, такъ, чтобы расположенныя по деревнямъ войска трехъ Державъ, равно какъ и часть оного стоящая въ городѣ, въ которой нѣтъ необходимости для исправленія обыкновенной службы, и сохраненія спокойствія и порядка, выступили въ наискорѣйшемъ времени, и только осталось бы такое количество, сколько нужно для исполненія средствъ должествующихъ довершить вышесказанную цѣль.— Но вмѣстѣ съ симъ, назначается 8 дневный срокъ, начиная съ сегодняшняго числа, какъ послѣдній терминъ для всѣхъ тѣхъ, кои обязаны будучи оставить край В. Г. Кракова по силѣ распоряженія Покровительственныхъ Державъ и не получивъ дозволенія пробы- вать долѣе, скрываются и донынѣ въ семь край и кои только до истеченія вышесказаннаго срока, имѣють открытый путь явиться на Подгорже. Въ слѣдствіе сего каждое лице подлежащее сему назна- ченію, какое по истеченіи прописаннаго срока бу- деть открыто или на землѣ В. Г. Кракова, или по- кусится пробраться въ землю сосѣдственныхъ Дер- жавъ, будетъ несмотря ни на что, по силѣ 6 статьи добавочнаго трактата отъ 3 Мая 1815 года, выдано тому Правительству, къ коему оно прежде принад- лежало. Притомъ предостерегаются жители В. Г. Кра- кова и его округа, чтобы никакъ не содѣйствовали къ передержательству лицъ, которые здѣсь могутъ еще скрываться, но напротивъ о таковыхъ объявляли бы, или въ свое время высылали бы ихъ на Подгорже: ибо въ противномъ случаѣ они подвергнутся отвѣт- ственности, какая опредѣлена за подобное преступле- ніе.— Краковъ 15-го Апрѣля 1836 года.— Его Им- ператорско-Королевскаго Апостольскаго Величества, Генералъ-Маіоръ и Командиръ войскъ именемъ трехъ Покровительственныхъ Державъ занимающихъ Край Вольнаго Города Кракова, Францъ *Кауфманъ Траупен- штейнбургъ.* (G. C.)

И С П А Н І Я.

Открытие собранія Кортесовъ. Засѣданіе 22
Марта. Королева Правительница открыла собраніе
слѣдующею рѣчью:

„Господа Просересы, Господа Прокураторы! Мне весьма пріятно видѣть васъ собравшимися вокругъ трона Августѣйшей Дщери моей, для изъясненія ей желаній націи, относительно одного изъ важнѣйшихъ Государственныхъ постановленій. Правительство мое не замедлитъ представить вамъ проектъ закона о выборахъ, и Я надѣюсь, что вы займетесь разсмотрѣніемъ его съ тѣмъ вниманіемъ, котораго важность самаго предмета требуетъ, и съ тою поспѣшностію, которая при настоящихъ обстоятельствахъ, необходима. Преведеніемъ въ порядокъ Государственныхъ постановленій, вы упрочите всѣ права великодушной націи, оказавшей столько примѣровъ самопожертвованія и достоинства. — Этотъ законъ будетъ главнымъ предметомъ вашихъ занятій, но на ваше разсмотрѣніе представлены вамъ будутъ кромѣ того еще и многіе другіе, не менѣе важные, вопросы.

„Вы должны будете обратить особое внимание на переговоры, начатые нами со Штатами Испанской Америки. Надобно наконец сдѣлать, чтобы два народа, имѣющіе одно происхожденіе, навсегда остались друзьями, и чтобы разорванные узы подданства и зависимости, были замѣнены узами равенства и взаимнаго согласія—менѣе стѣснительными, но болѣе прочными и выгодными для обоихъ странъ.“

„Я уверена, что вамъ столь же пріятно какъ и
Мнѣ, узнать, что Монархи, обязавшіеся по трактату
четырехъ Державъ содѣйствовать Изабеллѣ II, еже-
дневно представляютъ новыя доказательства ихъ по-
стояннаго къ намъ благорасположенія и участія въ
успѣхъ нашего праваго дѣла, долженствующаго воз-
становить миръ на полуостровѣ. Франція и Англія
оказываютъ намъ всякое, требуемое нами отъ нихъ
вспоможеніе и принимаютъ самыя дѣятельныя мѣ-
ры къ воспрепятствованію нашимъ непріятелямъ по-
лучать подкрѣпленія съ моря и съ сухопутной гра-
ницы. Португальскія войска, вступившія по силѣ
трактата, заключеннаго въ Сентибрь мѣсяцъ прошед-
шаго года, въ Кастилію — также успѣли уже отча-
сти присоединиться къ нашимъ, дабы совокупными
силами противустать общему врагу.

„Что касается до отношений Правительства моей Августѣйшей Дщери къ прочимъ Европейскимъ Правительствамъ, къ Императору Бразилскому и къ Соединеннымъ Штатамъ Америки, то они не перемѣнились, и благорасположеніе этихъ Государствъ къ намъ столь же прямо, какъ и прежде было.“

Объяснив такимъ образомъ настоящія вѣдѣнія политическія отношенія Испаніи и сказавъ еще нѣсколько словъ въ похвалу Испанскихъ войскъ, Королева обратилась ко внутреннимъ Государственнымъ дѣламъ.

kowa w ten sposób, iżby rolokowane po wsiach woj-
ska trzech Mocarstw, tudzież część onychże znajdu-
jąca się w mieście, która nie jest koniecznien potrzebna
do odhywania zwyczajney służby, i utrzymania spo-
koyności, oraz porządku, jak nayprędzey z kraju usta-
piła, i tylko taka pozostała, jaka do wykonania środ-
ków wyżey powołany cel uzupełnić zdolnych, jest po-
trzebna. — Jednocześnie atoli oznaczonym zostaje oś-
miodniowy termin odd. dzisiejszego poczynając, jako
ostatni zakres czasu dla tych wszystkich, którzy, zo-
stając stosownie do rozporządzenia Opiekuńczych Mo-
carstw w obowiązku opuszczenia kraju W. M. Kra-
kowa, niezyskawszy pozwolenia dłuższego pobytu, do-
tąd się w tymże kraju ukryć zdołali, a którzy tylko do
upłynienia powyższego terminu mają otwartą sposobność
udania się na Podgórze, każde zaś indiwiduum do tej
kategoryi należące, któreby po upłynieniu rzeczowego
terminu na terytorium W. M. Krakowa, albo w razie
gdyby mu się udało prześliznąć się przez granicę, na
terytorium sąsiednich Mocarstw wysledzonem zostało,
bez żadnego względu temu rządowi, do którego pier-
wiastkowo należało, stosownie do brzmienia artykułu
6go traktatu dodatkowego z dnia 3 Maja 1815 roku
wydanem będzie. — Razem ostrzeżę się mieszkańców
W. M. Krakowa i jego okręgu, ażeby się bynajmniej
nieprzykładali do zatajenia indiwiduów, któreby się tu
jeszcze ukrywać mogły, lecz owszem takowe wykazy-
wali, lub w właściwym czasie do Podgórza przedsta-
wiali; w razie bowiem wykrycia, naraziliby się na nieochy-
bną karę, jaka za tego rodzaju zatajenie jest oznaczo-
ną. — Kraków d. 15 Kwietnia 1836 roku. — Franciszek
Kaufman de Trauensteinburg, Jego Cesarско-Królew-
sko-Apostolskiej Mości Jenerał Major i dowódzca woysk
kraju wolnego miasta Krakowa w imieniu trzech o-
piekuńczych Mocarstw zajmujących. (G.C.)

H I S P A N I A.

Otwarcie posiedzeń Kortezow. *Posiedzenie 22 Marca.* Królowa Rejentka zagała posiedzenie następująca mowa.

Mości Panowie Procerowie i Panowie Prokura-
torowie! Przyjemno mi jest widzieć was zgromadzonych
naokoło tronu Najjaśniejszey córki mojej, dla oświad-
czenia jey chęci narodu, względem jednego z naywa-
żniejszych postanowień Państwa. Rząd mój nieomieszka
podać wam projekt do prawa o wyborach, i spodzie-
wam się, że się займіecie roztrząśnieniem jego z tą
uwagą, którey wymaga sama ważność przedmiotu, i
z tym pośpiechem, który jest koniecznym w terażniej-
szych okolicznościach. Przez doprowadzenie do porząd-
ku postanowień Państwa, ustalicie wszystkie prawa
narodu wspaniałomyślnego, który dał tyle dowodów
ofiary z samego siebie i stałości. Prawo to, stanowiąc
będzie główny przedmiot roztrząsań W Panow, ale na roz-
patrzenie W Panow przedstawione będą oprócz tego i
różne inne niemniej ważne projekta.

„Zwrócić powinniście Mości Panowie szczególność uwagi waszą, na układy zaczęte przez nas ze stanami Ameryki Hiszpańskiej. Nakoniec uczynić wypadu, ażeby dwa narody jednego pochodzenia, pozostały dla siebie na zawsze przyjaciółmi, i ażeby stargane wzięły poddaństwa i podległości, zamienione były związkami równości, i wzajemney zgody — mniej ścieśniającemi, lecz więcey trwałemi i dogodnemi z obu stron.

„Pewna jestem, iż W Pańom tyleż sprawi ukonten-
towania ile i mnie, wiadomość, że Monarchowie, któ-
rzy się poczwórnym traktatem, zobowiązali dopoma-
gać Izabelli II, codziennie nowe okazują dowody sta-
teczney ich ku nam przychylności, i udziału w pomyś-
ności naszego prawego dzieła, które powinno przy-
wrócić pokój na półwyspie. Francya i Anglia okazują
dla nas wszelką żadaną od nich pomoc i przedsięwzię-
nayskuteczniejsze srodki, dla przeszkodzenia nieprzy-
jaciółom naszym, otrzymywać posiłki z morza i granicy
lądowej. Wojska Portugalskie na mocy traktatu zawar-
tego w Septembrze roku upłynionego, weszły do Kastylii,
także w części już przyłączyły się do naszych, ażeby po-
łączonemi siłami oprzeć się wspólnemu nieprzyjacielowi.

„Co się zaś tycze stosunkow Rządu Najjaśniejszey córki mojej ku innym Rządom Europejskim, ku Cesarzowi Brazylijskiemu, i stanom Zjednoczonym Ameryki; one się nieodmieniły, lecz życzliwość tych Państw ku nam takż pozostała, jak była i dawniej.“

Wyłożywszy takim sposobem terazniejszy ze-
wnętrzne polityczne stosunki Hiszpanii, dodając jeszcze
kilka słów na pochwałę wojsk Hiszpańskich Królowa
przystąpiła do spraw wewnętrznych Państwa:

„Национальная гвардія, — продолжала она, — эта опора общественного порядка, составляет постоянный предмет моих попечений. Для доставленія ей болѣе сильнаго и для приведенія ея въ лучшее устройство, я повелѣла привести въ исполненіе законъ, принятый въ послѣднемъ засѣданіи Палаты Прокураторовъ, и когда будетъ настоять надобность, раздать ей изъ арсенала ружья. Я надѣюсь, что національная гвардія, по совершенномъ устройствѣ, будетъ вполнѣ соответствовать своему назначенію.

„Прежніе члены Палаты Кортесовъ съ полною готовностію согласились на требованный моимъ правительствомъ законъ уполномочія. Хотя правительство имѣло при этомъ въ виду утвердиться, посредствомъ столь явнаго согласія съ Государственными властями, въ общественномъ мнѣніи и облегчить такимъ образомъ, разрѣшеніе предстоявшаго ей труднаго вопроса, но не менѣе того оно желало пользоваться этимъ закономъ не иначе, какъ только подъ вліяніемъ и при содѣйствіи Кортесовъ; этого содѣйствія правительство было однакоже лишено, и потому мы нашла себя вынужденными дѣйствовать съ величайшею осмотрительностію и осторожностію. Общаніе, что положеніе Государственныхъ кредиторовъ улучшится, было принято публикою съ необыкновеннымъ восторгомъ. Правительство мое считаетъ исполненіе этого обещанія своею священнѣйшею обязанностию, и къ этой то именно цѣли клонились всѣ декреты, изданные съ половины Февраля по Мартъ мѣсяць. Законъ уполномочія не стоилъ нація никакихъ особыхъ пожертвованій и не наложилъ на нее никакого новаго бремени. Правительству моему удалось, хотя конечно съ трудомъ и препятствіями, покрыть всѣ общественные расходы, одними тѣми средствами, которыя были прежде въ его распоряженіи.

„Преобразованія, улучшенія и сбереженія, коихъ требуютъ различныя вѣтви финансоваго вѣдомства, будутъ приготовлены со всею необходимою осмотрительностію, ибо намъ извѣстно, что въ дѣлахъ этого рода опрометчивость бываетъ весьма вредна. Правительство мое никогда не рѣшится промѣнять положительныхъ выгодъ, на теорію еще неизвѣстную, и занимается теперь приведеніемъ финансовъ въ порядокъ и составленіемъ полной и во всѣхъ своихъ частяхъ удовлетворительной финансовой системы. Между тѣмъ, доходы Государственные соразмѣряются съ обстоятельствами, въ которыхъ Королевство нынѣ находится, и по водвореніи мира, который уже близокъ, безъ сомнѣнія увеличатся и будутъ получаться съ меньшею затруднительностію.

„Если для Государства необходимо миръ, то не менѣе необходимо для него и правосудіе. Но правосудіе не можетъ быть безъ постоянныхъ и определенныхъ законовъ, собранныхъ въ одно цѣлое, и Минъ весьма пріятно объявить вамъ, что сводъ гражданскихъ узаконеній, теперь уже разсматривается; сводъ законовъ о наказаніяхъ и сводъ уголовныхъ законовъ также окончены, а сводъ законовъ, касающихся до торговли, былъ бы равнымъ образомъ готовъ, если бы въ занятіяхъ по этому предмету не произошло нѣкоторой остановки, отъ того, что законы, касающиеся торговли, необходимо было соображать съ законами гражданскими.

„Съ наименьшимъ удовольствіемъ объявляю вамъ, что провинціальныя Депутаціи и Муниципалитеты, послѣ новаго своего преобразованія, совершенно удовлетворили Моимъ ожиданіямъ. Состоя изъ людей правдивыхъ, способныхъ и ревностныхъ, они вполнѣ достигли той цѣли, для которой были учреждены, и Я торжественно объявляю имъ мое удовольствіе, не только за усердіе ихъ къ сохраненію выгодъ вѣрныхъ имъ провинцій, но и за оказанное ими содѣйствіе при чрезвычайномъ увеличеніи арміи моего Правительства.

„Окончаніе всѣхъ начатыхъ въ Королевствѣ большихъ дорогъ и устройство новыхъ, должно быть всегда предметомъ особенной попечительности правительства; въ нынѣшнихъ же обстоятельствахъ это намѣреніе слѣдуетъ почитать однимъ изъ вѣрнѣйшихъ средствъ къ окончанію междоусобной войны въ Испаніи, и потому правительство мое постоянно занимается изысканіемъ средствъ къ приведенію въ исполненіе этого намѣренія. Время уничтоженія замысловъ возмутителей и водворенія довѣренности къ намъ отечественныхъ и иноземныхъ капиталистовъ, уже недалеко; тогда несчастные принужденные нынѣ нищетою вступать подъ знамена Претендента и сражаться противъ своего отечества, будутъ имѣть работу и трудами рукъ своихъ поддерживать свое существованіе.

„Извѣщая васъ, Гг. Просересы и Гг. Прокураторы, о таковыхъ общепользныхъ мѣрахъ, Я отнюдь не имѣю намѣренія отвлечь вниманія ваше-

„Гвардыя народова, — мѣла дая, — та подпора порядку publicznego, stanowi ciągły przedmiot mojej pieczołowitości. Dla nadania jej większej mocy, i dla doprowadzenia do lepszego porządku, rozkazałam przyprowadzić do wypełnienia prawo, przyjęte na ostatnim posiedzeniu Izby Prokuratorów, i jeżeli będzie wymagała potrzeba, wydać jej broń z Arsenatu. Spodziewam się, że gwardya narodowa, po zupełnem jej urządzeniu, należycie odpowiadać będzie swojemu celowi.

„Dawniejsi Członkowie Izby Kortezów, z zupełną gotowością zgodzili się na żądane przez Rząd mój, prawo zaufania. Chociaż Rząd przy tej okoliczności miał na celu utwierdzić się za pomocą tak jawnej zgody z władzami krajowymi w powszechném mniemaniu, i ułatwić tym sposobem rozwiązanie tego trudnego dla niej pytania, lecz niemniej chciał korzystać z tych praw nieinaczej, jak tylko pod wpływem i przy dopomaganiu Kortezów; jednakże tego współdziałania Rząd był pozbawiony, i dla tego, widział siebie być przymuszonym działać uważnie i z ostrożnością. Obietnica, że położenie Wierzcicieli Państwa będzie polepszone, przyjęta była w publiczności z największym zapałem. Wypełnienie tej obietnicy Rząd mój poczytuje za najwyższą, powinność, i do tego mianowicie celu dążyły wszystkie postanowienia od połowy Lutego do Marca wydane. Prawo zaufania, nie kosztowało narodowi żadnych szczególnych ofiar i nie włożyło nań żadnych nowych ciężarów. Rząd mój potrafił, chociaż zapewna z trudnością i przeszkodami, załatwić wszystkie wydatki publiczne, przez jedne te środki, które były dawniej w rozporządzeniu jego.

„Odmiany, polepszenia i oszczędzenia, których wymagają różnego rodzaju wiedzy skarbu, przygotowane będą z zupełną konieczną uwagą, gdy wiadomo, że w rzeczach tego rodzaju uchybienia zawsze bywają szkodliwe. Rząd mój nigdy się nie zdeterminuje zamienić prawdziwe korzyści, na teorię jeszcze nieznaną, i teraz się zajmuje uporządkowaniem finansów, oraz ułożeniem zupełnego i we wszystkich częściach dokładnego finansowego systematu. Tymczasem dochody Państwa stosują się do okoliczności, w jakich się teraz Królestwo znajduje, a po przywróceniu pokoju, który już jest blisko, zapewna się powiększą i wpływać będą z mniejszą trudnością.

„Jeżeli dla Państwa koniecznie potrzebny jest pokój, niemniej też konieczną jest i sprawiedliwość. Lecz sprawiedliwość być nie może, bez praw statycznych i oznaczonych, zebranych w jedną całość, mnie zaś przyjemno jest W Panom oświadczyć, że połączenie praw cywilnych już się teraz rozpatruje; połączenie praw karnych, i połączenie praw kryminalnych, takż są już napisane, połączenie zaś praw względem handlu, również byłoby już wygotowane, jeśliby w zatrudnieniach około tego przedmiotu, nie zaszkodził niejakiey mitręgi, z tej przyczyny, że prawa handlu, koniecznie powinny być być stosowane do praw cywilnych.

„Z równemżę ukontentowaniem oświadczam W Panom, że Deputacje Prowincjonalne i Muncypalitety po nowej swej reformie, zupełnie zadowolili moje oczekiwania. Złożone będąc z ludzi rzetelnych, zdalnych i gorliwych, zupełnie osiągnęli tego celu na jaki były ustanowione, i uroczystie oświadczam im zadowolenie moje, nie tylko za gorliwość ku zachowaniu dobra powierzonych im prowincy, lecz i za okazane przez nich przyżożenie się, do nadzwyczajnego powiększenia wojska Rządu mojego.

„Ukończenie wszystkich zaczętych w Królestwie dróg wielkich i urządzenie nowych, zawsze stanowić powinno przedmiot szczególnej troskliwości Rządu; w obecnych bowiem okolicznościach, zamiar ten uważać należy jednym z skuteczniejszych środków do ukończenia wojny domowej w Hiszpanii, i dla tego Rząd mój statecznie się zajmuje wynalezieniem sposobów dla doprowadzenia do skutku tego zamiaru. Czas zniszczenia zamysłów burzycieli i nabycia zaufania ku nam krajowych i zagranicznych kapitalistów, już jest blisko; wtenczas nieszczęśliwi, z gędy przymuszeni teraz zaciagać się pod chorągwie pretendenta i walczyć przeciwko oyczyznę swojej, będą mieli zajęcie się, i pracę swych bytność swą utrzymywać będą mogli.

„Uwielamiam W Panom, M Panowie Procerowie i PP. Prokuratorowie o tych powszechnie pożytecznych środkach, nie mam nadal zamiaru, odwracać u-

го отъ главнаго предмета, для котораго вы нынѣ, по прежнимъ примѣрамъ, созваны. Этотъ предметъ долженъ быть предпочтенъ всѣмъ другимъ, потому что онъ всего необходимѣе для исполненія нашего политическаго преобразованія. Но Я не хотѣла лишить себя удовольствія извѣстить васъ объ улучшеніяхъ, которыя уже сдѣланы, и объяснить вамъ то, что еще остается сдѣлать въ различныхъ отрасляхъ Государственнаго управленія, и именно по части военнаго и финансоваго вѣдомствъ, которыя собственно составляютъ главное основаніе нашего существованія, и на которыя мы преимущественно должны обратить вниманіе. Ваше присутствіе есть якорь, на которомъ основаны всѣ надежды на благополучіе народа — твердая опора для моего Правленія, грозное предзнаменованіе для враговъ порядка и законовъ, и знакъ истребленія мятежныхъ полчищъ; собственно же для Меня это источникъ утѣшенія. Я — Правительница этой великодушной націи, и любовь моя къ ней съ каждымъ днемъ увеличивается, по мѣрѣ увеличенія приверженности Испанцевъ ко Мнѣ, какъ къ матери Изабеллы II. — Ваше благоразуміе, ваши добродѣтели и вашъ патриотизмъ служатъ твердымъ ручательствомъ за сохраненіе и славу Ея трона.“ (Спб. В.)

Мадридъ, 28-го Марта.

Большинство Прокураторовъ безъ сомнѣнія находится на сторонѣ Мендизабала, а потому удивительно, что Министръ, которой былъ въ состояніи столь далеко распространить свое вліяніе на провинціальныя выборы, не въ состояніи составить Министерства. Говорятъ, что по сему предмету начались новыя переговоры съ Гг. *Аргуеллесомъ, Санчо и Калатрава*, но донинѣ еще безуспѣшны. Извѣстно, что Г. Мендизабалъ предложилъ первому мѣсто Президента Совѣта и Министерство Иностранныхъ Дѣлъ, другому Внутреннихъ Дѣлъ, а третьему Юстиціи. Новыя отношенія Англійскаго Правительства, дѣйствующаго открыто въ защиту нашего, значительно увеличили кредитъ Г. Мендизабала.

— Дороги и тракты сдѣлались столь опасными, что Депутаты изъ Галиціи предпочли сѣсть въ Корунью на корабли, чтобы оттуда чрезъ Лиссабонъ достигнуть Мадрита.

— *Gazeta* сообщаетъ, что Французское Правительство послало повелѣніе своимъ Префектамъ, выдавать Испанскому Правительству всѣхъ виновныхъ, заслужившихъ наказаніе смертію. Взаимно, подобное повелѣніе издала и Королева Правительница, выдавать изъ Испаніи подобныхъ же Французскихъ преступниковъ.

— Г. Мендизабалъ, коего уже 7 провинцій избрали Прокураторомъ, принялъ сію должность и для города Кадикса.

Барселона, 25-го Марта.

Сюда прибылъ *Лопесъ Очоа*, новый нашъ Губернаторъ. Всѣ бригады въ Каталоніи получили повелѣніе соединиться, для уничтоженія покушеній Карлистовъ, старающихся пресѣчь къ намъ подвозы. Крестьяне доставляющіе съѣстные припасы на рынокъ, опасаясь Карлистовъ теперь вовсе не пріѣзжаютъ. Продовольствіе весьма дорого. Карлисты имѣютъ намѣреніе произвести между народомъ бунтъ и неудовольствіе, чтобы симъ принудить Генерала *Мину* оставить военныя дѣйствія. Ими командуетъ нѣсколько храбрыхъ Французскихъ офицеровъ.

— Долины Роніаль и Саларасъ возстали въ пользу Королевы; всѣ мужчины отъ 16 до 60 лѣтъ принялись за оружіе.

— Въ Мадридѣ напечатано длинное разсужденіе о чѣтверномъ союзѣ, въ коемъ представлена необходимость успѣшнаго содѣйствія (*cooperatio*) со стороны Англіи и Франціи, для поддержанія престола Королевыхъ Испанской и Португальской. Слово *cooperatio*, взято вмѣсто *interventio*, противу коего Правительство возставало недавно самымъ сильнымъ образомъ. (G. C.)

Молдавія и Валахія.

Букарестъ, 22-го Марта.

Управленіе Валахіи идетъ постояннымъ шагомъ и успѣшно, чему наилучшимъ доводомъ служить, что всѣ вообще въ семь краѣ довольны. Устройство милиціи часть отъ часу лучше, а наборъ рекрутъ производится безъ малѣйшей остановки.

— Императорско-Россійскій Статскій Совѣтникъ и Генеральный Консулъ въ обѣихъ Княжествахъ Г. *Рикманъ*, умѣетъ располагать къ себѣ болѣе и болѣе уваженія всѣхъ классовъ жителей, вѣжливымъ съ каждымъ обращеніемъ; не только Русскіе, но и всѣ иностранцы, во всякомъ важнѣйшемъ случаѣ прибѣгаютъ подъ покровительство его, въ которомъ онъ никому не отказываетъ, и въ справедливомъ дѣлѣ помагаютъ. (G. C.)

ваги WPanow od głównego przedmiotu, dla którego WPanowie teraz podług dawniejszego zwyczaju zgromadzeni jesteście. Przedmiot ten przekładany być powinien nad wszystkie inne, dla tego, iż ze wszystkich najwięcej jest potrzebnym do wykonania naszej zmiany politycznej. Lecz nie chciałam pozbawić siebie ukontentowania uwiadomić WPanow o polepszeniach, które już są uczynione, i przełożyć WPanom to, co jeszcze pozostaje uczynić w różnych gałęziach zarządu Państwa, mianowicie w zarządzie wojskowym i finansowym, które właściwie stanowią główną ośnogę naszego bytu, i na które powinniśmy szczególną naszą zwrócić uwagę. Obecność wasza jest kotwicą, na której zabezpieczone są wszystkie nadzieje szczęścia narodu — mocną podporą Rządu mojego, groźną zapowiednią dla wrogów porządku i praw, i znakiem wytępienia gromad buntowniczych; dla mnie zaś właściwie jest to źródło pociechy. Ja — jestem Rejentką tego wspaniałomyślnego narodu, a miłość moja ku niemu codziennie się powiększa, w miarę powiększenia się przywiązania Hiszpanow ku mnie, jako matce Izabelli II. — Mądrość WPanow, WPanow cnoty i patriotyzm, służą stałą rękoiymią utwierdzenia i sławy Jey tronu.“ (G. S. P.)

Мадридъ, дня 28 Марта.

Większość Prokuratorów, trzyma niezawodnie stronę *Mendizabala*, dziwną jest więc rzeczą, że Minister, który był w stanie tak dalece rozciągnąć wpływ swój na wybory prowincjonalne, nie jest w stanie uzupełnić składu ministerium. Mówią wprawdzie, że rozpoczęły się na nowo układy w tym względzie z Panami *Arguëlles, Sancho i Calatrava*, ale dotąd pozostały jeszcze bez skutku. Ile wiadomo, ofiarował Pan *Mendizabal* pierwszemu prezydentowi w radzie i wydział interesów zagranicznych, drugiemu wydział spraw wewnętrznych, a trzeciemu sprawiedliwości. Nowe stanowisko rządu angielskiego, występującego otwarcie w obronie naszego, podniosło znacznie kredyt Pana *Mendizabala*.

— Drogi i gościńce stały się teraz tak dalece niebezpiecznymi, że deputowani z Galicji przekładali wsiąść w Korunnie na okręty, aby dopiero ztamąd przez Lisboń dostać się do Madrytu.

— *Gazeta* donosi, że rząd francuzki posłał rozkaz swym prefektom, aby wydawano Hiszpańskiemu rządowi wszystkich winowayców, którzy popełnili zbrodnie pociągającą karę śmierci za sobą. Nawzajem wyszedł podobny rozkaz ze strony Królowej Rejentki, do wydawania z Hiszpanii tego rodzaju zbrodniarzy francuzkich.

— Pan *Mendizabal*, którego już 7 prowincyji obrało Prokuratorom, przyjął ten obowiązek dla miasta Kadyxu.

Barcelona, dnia 25 Marca.

Przybył tu *Lopez Ochoa*, nowy nasz Gubernator. Wszystkie brygady w Katalonii odebrały rozkaz połączenia się, aby zniweczyć plany Karolistów, którzy chcą nam odciąć dowozy. Wieśniacy, przywożący zwykle żywność na nasze targi, teraz z obawy przed Karolistami wcale nie przybywają. Żywność bardzo jest drogą. Karoliści to mają na celu, aby nieukontentowanie i bunt sprawić między ludem, żeby zmusić przez to Jenerała *Mina*, do opuszczenia widowni wojny. Dowodzeni są przez kilku dzielnych Oficerów Francuzkich.

— Doliny Ronial i Salaraz powstały w massie na korzyść Królowey; wszyscy mężczyźni od 16 do 60 lat wzięli się do broni.

— W Madrycie wyszła z druku długa rozprawa o poczwórnem przymierzu, w której przedstawiona jest konieczność sprężystego współdziałania (*kooperacyi*), ze strony Anglii i Francyi, dla ustalenia tronu Królowych Hiszpańskiej i Portugalskiej. Wyraz *kooperacya*, obrano w miejsce wyrazu *intervencya*, przeciwko której powstawał rząd niedawno z całą usilnością. (G. C.)

MULTANY I WOŁOSZCZYŻNA.

Bukarest, 22 Marca.

Rząd Wołoszczyzny postępuje stałym krokiem i pomyślnym zawodem, czego najlepszy przykład przedstawia powszechne w całym kraju zadowolenie. Mili-cye są urządzane coraz lepiej, a zaciąg rekrutów odbywa się bez żadnej trudności.

— Cesarско-Rossyyski Radca Stanu i Konsul Jeneralny w obu Xięztwach, Pan *Rückman*, umie sobie jednać coraz większe poważenie i miłość wszystkich klas mieszkańców, przez swoje uprzejme z każdym postępowanie; nie tylko Rossyanie, ale wszyscy cudzoziemcy, nawykli już w każdym ważniejszym wypadku udawać się pod jego opiekę, której nikomu nigdy nie odmawia, i w rzeczach słusznych skuteczną pomoc czyni. (G. C.)

ТУРЦИЯ.

Константинополь, 16-го Марта.

Сераскирь Паша, который, какъ известно, обѣщался надѣлать Султанскаго зятя такъ, какъ собственнаго своего сына, добылъ уже изъ потаенныхъ своихъ сокровищъ нѣсколько слитковъ золота, которые здѣсь проданы однимъ иностраннымъ банкиромъ. Должно полагать, что и многіе другіе Паши также какъ и онъ, запрятали значительныя сокровища.

— Жители Ливна въ Босніи, возстали противу своего Муселима, *Фирдусъ-Бей*, и осаждаютъ тамошнюю крѣпость, въ коей онъ заперся.

— За нѣсколько предъ симъ времени преданы военному суду, назначенному Сераскиромъ, *Вели-Беемъ* и *Мегмедомъ-Беемъ*, два Полковника, которые во время возстанія Скордрийцевъ въ Албаніи, стояли тамъ гарнизономъ съ своими полками. Поступокъ сей, будучи очевиднымъ переходомъ къ Европейскимъ законамъ, произвелъ сильное впечатлѣніе. Ихъ обвиняли въ томъ, что они, не имѣя повелѣнія отъ своего Командира *Джаудъ-Паши*, вступили въ переговоры съ мятежниками. Судъ приговорилъ ихъ къ исключенію изъ арміи и наказанію по 200 палокъ.

Смирна, 13-го Марта.

Новѣйшія извѣстія изъ Александріи доходятъ до 24-го Февраля. Моровая язва усиливается на флотѣ и въ арсеналѣ, даже и въ городѣ обнаруживались признаки оной, что всѣхъ привело въ ужасъ. Въ Верхнемъ Египтѣ также свирѣпствовала горячка, истребившая немало народа. Сіе обстоятельство было поводомъ, что *Мегмедъ-Али*, который намѣренъ былъ лично отправиться въ тамошнія страны для усмиренія бунта, оставилъ сіе предпріятіе.

— Изъ Геджаса никакихъ точныхъ не получено извѣстій, ибо Паша строго сохраняетъ тайну на счетъ получаемыхъ отсюда депешей. Что однако тамъ Египтяне не весьма счастливы, можно судить по безпрестаннымъ воинскимъ приготовленіямъ. Наборъ войска въ Аравіи нигдѣ не былъ такъ успѣшенъ, какъ бы должно, по той причинѣ, что жители прятались въ горахъ, какъ скоро *Ибрагима* войско приближалось къ ихъ жилищамъ.

— Недостатокъ въ деньгахъ столь великъ, что *Мегмедъ-Али*, принужденъ былъ дать отставку, большей части находящихся въ службѣ Европейцевъ.

Съ Сербскихъ границъ, 28-го Марта.

Касательно новаго преобразованія Сербскаго края, донынѣ еще ничего важнаго не предпринято, и какъ кажется, потому, что ожидаютъ мнѣнія изъ Петербурга, на посланныя туда представленія.

— Когда Князь *Милошъ* отправится въ Вѣну, не извѣстно. Если сіе послѣдуетъ, то несомнительно, что пограничный карантинъ на нѣсколько дней будетъ закрытъ, поелику въ правилахъ выдерживанія онаго не сдѣлано никакихъ перемѣнъ.

— Два Офицера, имѣвшіе порученіе поднести Князю *Милошу* знаки ордена Желѣзной Короны, первой степени, получили въ подарокъ отъ сего Князя драгоцѣнныя сабли. (G. C.)

ГРЕЦИЯ.

Афины, 23-го Марта.

Возмутители спокойствія двинулись до Врахори и заняли всю Акарнанію; нѣсколько сопротивлявшихся деревень обращены въ пепель. Февраля 28-го ч. при Стилідѣ они разсѣли Баварскій отрядъ. Въ слѣдствіе сихъ происшествій, Король *Оттонъ* сдѣлалъ воззваніе къ Греческой фалангѣ, и къ народу, въ коемъ предводителей бунта, *Николая Ерву*, *Демо Целія*, и *Маламу*, осуждаетъ на изгнаніе; другіе получаютъ прощеніе. Всѣ номархи и гражданскіе чиновники въ тамошнихъ пограничныхъ округахъ получили отставку; напоследокъ Король созвалъ 200 Паликаровъ для усмиренія бунтовщиковъ. Мѣра сія, возбудила всеобщее рвеніе, и 6-го Марта вышло уже изъ Афинъ 150 Паликаровъ, подъ командою славнаго *Гриваса* въ Аграффу, гдѣ соединятся 3 баталіона по 600 челов. По всему вѣроятію, покушеніе сіе давно уже было приготовлено, ибо всѣ оппозиціонныя письма, нѣсколько уже мѣсяцевъ предвѣщали оное, и кажется что обманутая надежда на пребываніе Баварскаго Короля была поводомъ зачинщикамъ къ исполненію своихъ намѣреній въ сіе время.

— Седмій баталіонъ нерегулярнаго войска, отправился изъ Афинъ въ Навплию. Говорятъ, что въ обоихъ сихъ городахъ будетъ учреждена національная гвардія.

— Распоряженія Совѣта Ионическихъ острововъ, чтобы Греческій языкъ былъ отнынѣ языкомъ Правительства, а также и другое, касательно учрежденія Университета, произвели здѣсь большое впечатлѣніе. Введеніемъ отечественнаго языка, Ионійцы весьма располо-

ТУРЦИЯ.

Konstantynopol, dnia 16 Marca.

Seraskier Basza, który, jak wiadomo, oświadczył się wyposażyć nowego zięcia Sułtańskiego, jak gdyby ten był jego własnym synem, wydobył już ze swoich ukrytych skarbów kilka zlewów czyli brył złota, które tu przez pewnego obcego bankiera sprzedane zostały. Jest mniemaniem, że i wielu innych Baszów, jak on, posiadają bardzo znaczne skarby w ukryciu.

— Mieszkańcy Liwna w Bośni, oburzyli się przeciwko swemu muselimowi, *Fyrdus Bey*, i oblegają tamtejszą warownię, w której się on zamknął.

— Przed niejakim czasem oddano pod sąd wojenny, wyznaczony przez Seraskiera, *Veli-Beja* i *Mehmeda-Beja*, dwóch Półkowników, którzy podczas powstania Skodryczyków w Albanii, byli tam z półkami swemi na załodze. To postąpienie, będące widocznym przeżyciem do prawnych form europejskich, sprawiło jak najmocniejsze wrażenie. Zarzucano im, że nie mając upoważnienia od swego dowódcy, którym był *Dzsaud-Basza*, wdali się w układy z powstańcami. Sąd skazał ich na oddalenie z wojska i na otrzymanie po 200 plag kijami.

Smirna, 13 Marca.

Najnowsze doniesienia z Alexandryi są daty 24 Lutego. Zaraza morowa powiększała się na flocie i w arsenale, a nawet w mieście zaczynały się pokazywać jej ślady, co wszystkich jak największą przeżywa trwogą. W wyższym Egipcie grassowała także straszliwa gorączka, nie mało ludzi sprzątająca. Ta okoliczność zrzuciła, że *Mehmed-Ali*, którego zamiarem było pośpieszyć osobiście w tamte strony dla przytłumienia wznieconego buntu, odstąpił od tego przedsięwzięcia.

— Z Hedžas nie mamy nic pewnego, ponieważ *Basza* zachowuje ścisłą tajemnicę, względem otrzymywanych z tamtych stron depezy. Że jednak wiedzie się tam nie najlepiej Egipcyanom, wnosić można z nieustannych przygotowań zbroynych. Zaciąg do wojska w Arabii nie powiódł się nigdzie, jak należało, z przyczyny, że mieszkańcy ukrywali się w górach, ilekroć wojsko *Ibrahima* zbliżało się do ich siedzib.

— Brak pieniędzy jest tak wielki, że *Mehmed-Ali* był zmuszony oddać ze swej służby większą część znajdujących się w niej Europejczyków.

Od granic Serbii, 28 Marca.

Względem nowej organizacji kraju Serbskiego, dotąd jeszcze nic ważnego nie przedsięwzięto, a to z powodu, jak się zdaje, że oczekują opinii z Petersburga na uczynione tam przedstawienia.

— Kiedy *Xiaże Mitosz* pojedzie do Wiednia, nie wiadomo. Jeżeli to nastąpi, nie można wątpić, że nadgraniczna kwarantanna zostanie na dni kilka zawieszoną, ponieważ w sposobie jej odbywania nie obiegają przepisy żadnych modyfikacyi.

— Dwa oficerowie, którzy mieli zlecenie oddać *Xięciu Mitoszowi* ozdoby orderu korony żelaznej pierwszej klasy, zostali przez niego udarowani kosztownymi szablami. (G. C.)

ГРЕЦИЯ.

Ateny, dnia 23 Marca.

Burzyiele posunąć się mieli aż do Vrachori i całą zajęli Akarnanią, kilka wsi, które opór stawily, zostały w perzynę obrócone. Dnia 28 Lutego rozproszyli pod Stilidą oddział Bawarski. W skutku tych wypadków, Król *Otto* wydał odezwę do Greckiej falangi i do narodu, w której skazuje hersztów: *Mikołaja Jerva*, *Demo Tzeliego* i *Malama*, na wygnanie; inni zaślepieni otrzymują przebaczenie. Wszyscy nomarchowie i urzędnicy cywilni w tamiecznych powiatach granicznych, otrzymali dymisy; nakoniec J. K. Mość zwołał 2,000 Palikarów, dla poskromienia burzycieli. Ten środek, powszechny wzburzył zapał, a szóstego Marca wyruszyło już z Aten 150 Palikarów, pod dowództwem sławnego *Grivasa*, udając się do Agrafy, gdzie potężają się 3 bataliony, po 600 ludzi liczące. Podług wszelkiego podobieństwa, zamach ten, oddawna już był przygotowany, gdyż wszystkie listy opozycyi przed kilką już miesiącami je zapowiadały, i zdaje się, iż omylona nadzieja z pobytu Króla Bawarskiego, spowodowała hersztów do wymierzenia swych pocisków w tę właśnie chwilę.

— Siódmy batalion nieregularnego wojska wyruszył z Aten do Nauplii. Mówią, że w obu tych miastach będzie urządzona gwardya narodowa.

— Rozporządzenia Rady wysp Jońskich, aby język grecki był odtąd językiem urzędowym, tudzież drugie, względem założenia uniwersytetu, sprawiły tu wielkie wrażenie. Przez emancypacyą mowy oczystey, odzyskali Jończykowie wiele nieukontentowanych przyja-

жили къ себѣ недовольныхъ друзей въ старой Греціи.

— Говорятъ, что Генераль Чоръзъ назначенъ будетъ начальникомъ экспедиціи противу возмутителей. Полковникъ Лидеръ кажется уже получилъ требуемый отпускъ и съ Полковникомъ Брандтомъ возвращается въ Баварію. (G. C.)

СЕВЕРО-АМЕРИКАНСКІЕ СОЕДИНЕННЫЕ ШТАТЫ.

Нью-Йоркъ, 16-го Марта.

Здѣшніе журналы сообщаютъ о слѣдующихъ перемѣнахъ въ Кабинетѣ, которые почитаютъ важными, не изъясняя однакожъ почему. И такъ, Государственный Секретарь Кассъ назначенъ Посланникомъ при Французскомъ Правительствѣ, а въ мѣсто его Г. Полкъ, Ораторъ Палаты представителей, принявъ военный Департаментъ. Ораторомъ будетъ Г. Массонъ изъ Виргиніи.

— Сенатъ опять занимался проектомъ касательно уничтоженія рабства. Нѣсколько поданныхъ въ пользу сего прошеній отвергнуто; изъ присутствовавшихъ Членовъ поддерживали только предложеніе сіе Гг. Девисъ и Вебстеръ.

— Въ Вашингтонѣ получены депеши отъ Агента посланнаго на военномъ Пароходѣ *Peacock*, для перемѣны утвержденій трактата, заключеннаго Соединенными Штатами съ Имамомъ Начальникомъ Муската. Пароходъ сей столько пострадалъ отъ бури, что принужденъ былъ бросить съ корабля въ море орудія и нѣкоторые запасы. Имамъ прислалъ поспѣшно ему на помощь свое судно и людей.

— Письма изъ Ст. Августина о войнѣ съ Индейцами въ Флоридѣ доходятъ до 5 Марта. По онымъ, Генераль Гайнесъ, съ отрядомъ своимъ состоящимъ изъ 1,140 чел., прибылъ на рѣку Вислакучу, но не имѣлъ болѣе продовольствія какъ на 8 дней. Такъ какъ Индейцы занимали критичную позицію, то онъ отступилъ на третій день, и укрѣпился въ выгодномъ мѣстѣ, стараясь сими отступленіемъ заманить оboдрившихся Индейцевъ. И въ самомъ дѣлѣ планъ сей былъ удаченъ; Индейцы желая взять укрѣпленія лишились болѣе 300 чел., но потомъ усиленные новыми толпами, держатъ Американцевъ въ сильной осадѣ. Генераль посылалъ нѣсколько прежде сего курьера къ Генералу Клину, который общался снабдить его съѣстными припасами, но принужденъ былъ оставить сіе намѣреніе, опасаясь чтобы транспортъ не попался въ руки Индейцамъ. По сему поводу Генераль Гайнесъ находится въ весьма затруднительномъ положеніи, если не получить скоро подкрѣпленія.

— Изъ Нью-Орлеана пишутъ отъ 25-го Февраля, что жители Мексики возстали противу Генерала Сантанны, подъ начальствомъ Генерала Браво. Напротивъ, Мексиканская Правительственная газета, отъ 8-го Февраля сообщаетъ, что Генераль Браво и Алваресъ, 30-го Января въ Акапулко, объявили свою покорность Сантанны. — Если вѣрить депешѣ присланной 1-го Февраля Государственному Секретарю Военнаго Министрства, то Сантанна находился тогда съ войскомъ въ походѣ въ Бексаръ. Говорили, что между жителями Тексаса произошло несогласіе, одни желаютъ восстановленія федераціи съ Мексикою, другіе отторженія и присвоенія нѣсколькихъ Мексиканскихъ округовъ, не исключая и Тампико.

— Мексиканскій Консулъ въ Нью-Йоркѣ уведомилъ, что порты Гальвестонъ и Матагорда въ Мексиканскомъ заливѣ, въ продолженіе войны въ Тексасѣ будутъ закрыты для иностранной торговли. (G. C.)

РАЗНЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

При раскапываніи основанія одного древняго дворца, на берегу рѣки Ниèvre, купленнаго недавно городомъ Парижемъ, найденъ старый, хорошо сохранившійся гробъ съ скелетомъ мужскаго пола. Надписи и знаки достаточно доказываютъ, что это былъ вожьдъ Нормановъ, въ IX столѣтіи подвизавшихся во Франціи, и назывался *Ролло*. (Если извѣстіе сіе справедливо, то сдѣланное открытіе будетъ весьма важно въ историческомъ отношеніи).

— Изъ Майнца пишутъ: „Сочинитель исторіи изобрѣтенія типографскаго искусства (изданной въ 2 ч. въ Майнцѣ) Профессоръ *Шабъ*, доказываетъ въ статьѣ, помѣщенной въ журналахъ, что только 1836 годъ можетъ почитаться юбилейнымъ годомъ изобрѣтенія типографскаго искусства.

— Изъ Шпейера (въ Баваріи) сообщаютъ: Переселенія почти исключительно въ Америку, въ семь году гораздо многочисленнѣе, нежели когда-либо. Въ Правительственномъ журналѣ объявлено такихъ выходцевъ въ Январѣ 61, въ Февралѣ 189, въ Мартѣ 304, вообще 554 чел., что составляетъ около 2,000 чел.: ибо между ними находятся цѣлыя семейства.

— Мовіа же Jenerał Church będzie mianowany dowódcą wyprawy przeciwko burzycielom. Półkownik *Lüder* otrzymał już podobno żądane uwolnienie i wraca z Półkownikiem *Brandt* do Bawaryi. (G. C.)

STANY ZJEDNOCZONE PÓŁNOCNO-AMERYKAŃSKIE.

New-York, 16 Marca.

Tutejsze dzienniki donoszą o następujących zmianach w gabinecie, które uważają za ważne, bez wyrażenia jednak dla czego. I tak, Sekretarz stanu *Cass*, został mianowany postem przy rządzie francuzkim, a w jego miejscu otrzymał Pan *Polk*, mówca izby reprezentantów, wydział wojny. Mówcą, będzie Pan *Mason* z Wirginii.

— Senat zajmował się znowu pytaniem względem usamowolnienia niewolników. Kilka wniesionych za nimi petycji, odrzucono; z obecnych członków, tylko PP. *Davis* i *Webster* mówili za przyjęciem tychże.

— W Washingtonie otrzymano depesze od ajenta wysłanego na statku wojennym *Peacock* dla wymiany zatwierdzeń traktatu zawartego przez Stany Zjednoczone z Imamem, naczelnikiem kraju Muskat. *Peacock* ucierpiał wiele przez burzę, tak dalece, że był zmuszony rzucić z okrętu w morze, działa i niektóre zapasy. Imam wysłał mu jak najszybciej w pomoc swój statek i ludzi.

— Listy z St. Augustine o wojnie z Indianami w Florydzie dochodzą do dnia 5 Marca. Według nich, przybył Jenerał *Gaines* z swoim oddziałem wynoszącym 1,140 ludzi, na rzekę Wislakuczy, ale nie miał z sobą żywności więcej, jak na dni 8. Ponieważ Indianie zajmowali mocne stanowisko, cofnął się dnia trzeciego, i oszańcował w korzystnym położeniu, chcąc zwabić przez odwrót swój osmielonych Indian. W samej rzeczy, powiódł się ten plan, Indianie chciawszy zdobyć szaniec, utracili przeszło 300 ludzi, ale potem przez nowe gromady wzmocnieni oblegają teraz ściśle Amerykanów. Jenerał wysłał był nieco pierwej posłańca do Jenerała *Clinch*, który przyrzekł zaopatrzyć go w żywność, ale musiano odstąpić tego zamiaru, z obawy, ażeby transportu nie przejęli Indianie. Z powodu tego znajdował się Jenerał *Gaines* w bardzo przykrej położeniu, jeżeli mu wczesna odsiecz nie nadejdzie.

— Z New-Orleans piszą pod d. 25 Lutego, że mieszkańcy Meksyku powstali przeciwko Jenerałowi *Santana*, a na ich czele stanął Jenerał *Bravo*. Przeciwnie zaś donosi rządowa gazeta meksykańska z d. 8 Lutego, że Jenerałowie *Bravo* i *Alvarez* oświadczyli się na dniu 30 Stycznia w Acapulco, z uległością swoją dla Santanny. — Jeżeli można dać wiarę depeszy nadesłanej pod d. 1 Lutego do Sekretarza stanu wydziału wojennego, *Santanna* znajdował się na ten czas w pochodzie z wojskiem do Bexar. Mówiono bowiem, że pomiędzy Texanami panuje rozdwojenie; jedni są za przywróceniem federacyi z Meksykiem, inni za oderwaniem się i przywłaszczeniem kilku obwodów meksykańskich, nie wyłączając Tampico.

— Konsul amerykański w Nowym-Jorku doniósł, że porty Galveston i Matagorda, w zatoce Meksykańskiej, są na czas wojny w Texas, zamknięte dla handlu zagranicznego. (G.C.)

ROZMAITE WIADOMOŚCI.

Przy kopaniu fundamentów jakiegoś dawnego gmachu nad brzegiem rzeki Nièvre, nie dawno przez miasto Paryż zakupionego, znaleziono starożytną dobrze zachowaną, trunę z kościotrupem płci męskiej. Godła i napisy dowodzą dosyć dostatecznie, że nieboszczyk był wodzem Normannów, którzy w wieku IX we Francyi dokazywali, i nazywał się *Rollo*. (Jeżeli ta wiadomość okaże się prawdziwą, powyższe odkrycie będzie bardzo ważnem pod względem historycznym).

— Z Moguncyi piszą: „Wydawca historyi wynalazku sztuki drukarskiej, (wydanej w 2 tomach w Moguncyi) Profesor *Schaab*, dowodzi w artykule, przez pisma publiczne ogłoszonym, że tylko rok 1836; może być uważany za jubileuszowy wynalazku sztuki drukarskiej.

— Ze Speyer (w Bawaryi) wynoszenie się, prawie wyłącznie do Ameryki, zaczyna być w tym roku daleko liczniejsze, niż kiedykolwiek. W dzienniku Rządowym zapowiedziano takich wędrowców, na miesiąc Stycznia 61, na Luty 189, na Marzec 304, w ogóle 554, co uczyni najmniej 2,000 osób, ponieważ między temi są całe rodziny.

— Лондонскіе журналы, обширно упоминаютъ о картинѣ, кою занимается Г. Гейтеръ, одинъ изъ знатѣйшихъ нынѣшнихъ Англійскихъ живописцевъ. Онъ изображаетъ первое засѣданіе преобразованнаго Нижняго Парламента, 5-го Февраля 1833 года, въ то время, какъ Маркграфъ Бредальбанъ, подаетъ мнѣніе въ отвѣтъ на тронную рѣчь. Холстъ, употребленный на сію картину, величиною во 150 квадрат. футовъ, будетъ заключать 400 портретовъ, для снѣтія коихъ Г. Гейтеръ, заставлялъ уже сидѣть предъ нимъ 170 членовъ.

— Прош. м. 31-го ч. по полудни въ Мюнхенѣ, буря среди ужаснаго урагана, сорвала подмостки на правой башнѣ церкви Св. Людовика, въ то время, какъ старшій каменщикъ стоялъ на нихъ; онъ самъ и два другіе работника опасно изувѣчены.

— Утверждаютъ, что объявленіе о мнимыхъ наблюденіяхъ Гершеля на лунѣ, есть выдумкою якого Николле, Француза, переселеннаго въ Англію.

— Необходимость въ вывозѣ новыхъ произведеній для отвращенія болѣе и болѣе примѣтнаго недостатка въ деньгахъ, и происходящаго отъ сего уменьшенія цѣны всякимъ вещамъ въ Индіи, дѣлается день ото дня чувствительнѣе, и склонила Остъ-Индскую Компанію предпринимать разныя опыты. Къ сему принадлежитъ отыскиваніе металлическихъ богатствъ края, отъ коихъ донынѣ никакихъ выгодъ не получали. Правленіе въ Мадрасѣ, за два предъ симъ года, уполномочило общество обработыванія желѣза и стали, снабдивъ оное монополією, учредить плавильню въ одномъ изъ округовъ изобилующихъ симъ металломъ. Въ прошедшемъ же году опять заключенъ договоръ съ обществомъ, совершенно новымъ, составившимся для откапыванія красной мѣди въ горахъ Неллоре, нынѣ не приносящихъ пользы, а прежде обработываемыхъ Индійцами.

— На Темзѣ строятъ нынѣ пароходъ по изобрѣтенію Г. Энглебу, Поручика флота; изобрѣтеніе сіе состоитъ въ томъ, что при паровомъ котлѣ, будетъ устроенъ приборъ, посредствомъ коего, выгодно можно освѣщать газомъ не только всѣ каюты, и другія внутреннія комнаты, но даже мачты, безъ малѣйшей опасности. Симъ образомъ пароходы не будутъ отнынѣ опасны для другихъ судовъ, во время ночнаго плаванія.

— По вѣдомостямъ о скотѣ видно, что въ одномъ Парижѣ, издыхаетъ, или убиваютъ, каждый годъ 11,000 лошадей, что приходится по 31 на день.

— Пишутъ изъ Рима: „Замѣчено съ нѣкотораго времени, что конная статуя Марка Аврелія наклонилась въ одну сторону. Исслѣдованія показали, что вода, пробившись въ средину лошади, сдѣлала въ ней трещины, что отвращено, наполнивъ оныя свинцомъ. Поправкою статуи занимался бронзовщикъ Спанья, подъ руководствомъ и присмотромъ Гг. Торвальдсена и Валадьера.“

— Въ Медіоланѣ составилось общество для учрежденія училища плаванія.

— Изъ Вероны увѣдомляютъ, что лишь только получено тамъ изъ Вѣны разрѣшеніе, открытъ Езуитскую Семинарію, тотчасъ нѣкто Алберини, завѣщавъ на содержаніе оной 20,000 гульд. ежегодно. Онъ самъ и пятеро сыновей разныхъ знатныхъ фамилій Вероны вступили въ сію коллегію.

— По исчисленіи издержекъ на чугунную дорогу между Брюсселемъ, Парижемъ и Лондономъ, сумма, требуемая для сей цѣли не такъ велика, какъ съ начала полагали, ибо составляетъ только 100 милліоновъ франковъ. Знатнѣйшіе банкиры сихъ трехъ столицъ объявили готовность, выдать нужныя деньги. Англійская Депутатія, состоящая изъ Гг. Бауринга, Стефана и Прингла, по сему дѣлу проживавшая въ Парижѣ, отправилась вчера для довершенія онаго въ Брюссель. Согласились, что города, положенныя возлѣ дороги, могутъ принимать участіе въ семъ предпріятіи.

— Прош. м. 20-го ч. представлены были въ слѣдственный судъ два обвиненные въ воровствѣ, изъ коихъ одинъ назывался Давидъ, а другой Голиаъ. Столь любопытное соединеніе сихъ именъ было поводомъ, что одинъ изъ присяжныхъ спросилъ Превидента: точно ли это ихъ имена, что Президентъ подтвердилъ, представивъ въ удостовѣреніе ихъ метрическія свидѣтельства.

— Число писемъ во Франціи, недоставленныхъ по принадлежности по неясному адресу, и коихъ возвращенія не требовано съ 6 лѣтъ, полагая среднимъ числомъ, составляетъ въ годъ, 1,800,000. Сумма найденныхъ въ нихъ денегъ 22,000 фран.

— Въ то время какъ Англійскіе журналы пишутъ, что Лина Лассавъ находится въ Лондонѣ, тоже самое сообщаютъ изъ Тулузы, о прибытіи оной въ сей городъ; какаѣ же изъ нихъ есть настоящая? (G. C.)

— Дниенники Лондонскіе вспоминаютъ обширно о образѣ, надъ которымъ работаетъ P. Heyter, одинъ изъ знакомѣйшихъ, въ жизни бывающихъ мalarzy англическихъ. Представляетъ онъ первое посѣденіе зрѣломой Лизы Нишней дня 5 Лутега 1833 року, въ chwili, когда Margrabia Breadalbane, подаетъ wniosek до odpowiedzi на мowę тронową. Пłотно, użyte pod ten obraz, ma 150 stop kwadratowych, będzie obejmowało 400 wizerunkow, do których już 170 członków siedziało przed Panem Heyter.

— W Monachium dnia 31 z. m. po południu, burza, wśród okropnego łoskotu, zerwała rusztowanie na prawej wieży kościoła S. Ludwika, w chwili, gdy starszy malarz był na nim; on sam i jeszcze dwóch innych ludzi niebezpiecznie pokaleczeni.

— Zapewniają, że ogłoszenie mniemanych dostrzeżeń Herszela na Księżycu, jest wymysłem niejakiego Niccollet, Francuza, który wyemigrował do Anglii.

— Potrzeba nowych artykułow wywozu dla zaradzenia dającemu się coraz mocniej uczuć niedostatkowi pieniędzy i wynikającemu ztąd spadaniu ceny wszelkiej własności w Indjach, staje się codziennie widoczniejszą i spowodowała Kompanią Wschodnio-Indyjską do przedsięwzięcia rozmaitych doświadczeń. Do rzędu tych należy poszukiwanie kruszcowych bogactw kraju, z których dotąd żadnego użytku nie ciągnięto. Wielkorządziwo w Madras upoważniło przed dwoma laty towarzystwo produkcyi żelaza i stali, nadając mu monopolium zakładania hut w jednym z obwodów, w ten kruszec bardzo obfitującym. Roku zeszłego zawarło znowu układ z towarzystwem, zupełnie nowym, zawierającym dla wydobywania miedzi w górach Nellore, teraz zaniedbanych, lecz dawniej kopanych przez Indyan.

— Na Tamizie budują teraz statek parowy podług wynalazku Pana Englebu, Porucznika od marynarki. Wynalazek jego zasadza się na tém, że przy kotle parowym będzie urządzenie, za pośrednictwem którego można oświecać gazem jak najdoskonalej, nie tylko wszystkie kajuty i inne wewnętrzne komory, ale nawet maszt bez najmniejszego niebezpieczeństwa. Tym sposobem, nie będą teraz parowe statki szkodliwymi dla innych statków w czasie nocnej żeglugi.

— Dziennik stad donosi, że w samym Paryżu zdycha lub zabijają corocznie 11,000 koni; co czyni 31 na dzień.

— Donoszą z Rzymu: „Od niejakiego czasu uważano, że posąg konny Marka Aureliusza, nachyla się ku jednej stronie. Śledztwo okazało, że woda dostawszy się w kadłub konia, zrzuciła w nim rysy, czemu zaradzono teraz przez wypełnienie otworu. Naprawą posągu trudnił się bronzownik Spagna, pod kierunkiem i dozorem PP. Thorwaldsena i Valadiera.“

— Utworzyło się w Medyolanie towarzystwo do zaprowadzenia szkoły pływania.

— Z Werony donoszą, że jak tylko nadeszło tam z Wiednia pozwolenie na otwarcie seminaryum Jezuitów, natychmiast niejaki Alberini zapisał na utrzymanie tegoż 20,000 zł. rocznej prowizyi. On sam i pięciu synów różnych znakomitych rodzin Werony, wstępują do tego kollegium.

— Według obrachunku kosztów kolei żelaznych między Bruksellą, Paryżem, i Londynem, fundusz na ten cel potrzebny, nie jest tak wysoki, jak z początku mniemano: wynosi bowiem tylko 100 milionów franków. Najznakomitsi bankierowie tych trzech stolic, oświadczyli swą gotowość do zaliczenia potrzebnych pieniędzy. Deputacya Angielska, złożona z PP. Bowring, Stephan i Pringle, za tym interesem w Paryżu bawiąca, wyjechała wczoraj dla dokończenia tegoż do Brukselli. Zgodzono się, że miasta leżące po drodze, mogą mieć udział w tém przedsięwzięciu.

— Przed sądem assysów stawiono w d. 20 b. m. dwóch oskarżonych okradzież, z których jeden nazywał się Dawid, a drugi Goliat. Tak szczególne połączenie tych dwóch nazwisk, było powodem, iż jeden z przysięgłych zapytał prezesa sądu: czyli te nazwiska są ich prawdziwe? co prezes potwierdził, okazując dla większej wiary ich metryki.

— Liczba listów we Francyi, dla złego adresu nie doręczonych, a których zwrotu nie żądano, wynosi od lat sześciu, biorąc w średniem przecięciu, 1,800,000 sztuk do roku. Summa znalezionych w tychże pieniądzy, 22,000 fr.

— W chwili, kiedy angielskie dzienniki piszą, że się znajduje w Londynie Nina Lassave, donoszą podobnie z Tuluzy o jej tamże przybyciu. Która z nich jest prawdziwą? (G. C.)